

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**ONOR. IMHALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
(AGENT PRESIDENT)
ONOR. IMHALLEF NOEL CUSCHIERI
ONOR. IMHALLEF JOSEPH ZAMMIT McKEON**

Seduta ta' nhar it-Tnejn 19 ta' Ottubru 2015

Numru 1

Rikors numru 1870/1998 GC

Dingli Co. International Ltd
bhala agent Malta f'isem is-socjeta` estera *The Performing Right Society Limited* ta' Londra, l-Ingilterra

v.

Rainbow Productions Limited ;
u b'dikriet tal-21 ta' Marzu 2000 l-isem tas-socjeta` konvenuta gie sostitwit ghal *One Productions Limited*

II-Qorti:

I. II-premessi tac-citazzjoni

Is-socjeta` attrici pprezentat citazzjoni fejn **ippremettiet** :-

Illi s-socjeta` konvenuta, permezz ta` l-istazzjon tar-radju tagħha li jgib l-isem "Super One Radio" liema stazzjon jittrasmitti terrestrijalment minn Malta fuq frekwenza lilu allokata 92.7 Mkz FM, xandret jew gieghel lil hadd iehor ixandar f'Malta sa mill-31 ta' Ottubru 1994, u għadha qieghda xxandar jew iggieghel lil haddiehor ixandar f'Malta diversi xogħliljet muzikali tutelati ossia "copyright" u debitament ikkontrollati mis-socjeta` attrici a rigward ta' liema xogħliljet is-socjeta` attrici tgawdi d-dritt esklusiv ghall-kontroll f'Malta tal-att tax-xandir skond il-ligi.

Illi għal fuq imsemmi xandir is-socjeta` konvenuta ma kienitx applikat għal, u wisq anqas ottjeniet, il-licenzja relativa mingħand is-socjeta` attrici skond kif kien mehtieg a tenur tad-disposizzjonijiet tal-Artikolu 13(1) tal-Att dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur (Kap 196 tal-Ligijiet ta' Malta).

Illi peress illi b'hekk is-socjeta` konvenuta giet li ttrasgrediet u għadha qieghda tittrasgredixxi d-drittijiet tal-awtur fix-xogħliljet muzikali vestita fis-socjeta` attrici.

Illi b'konsegwenza ta' din it-trasgressjoni da parti tas-socjeta` konvenuta tad-drittijiet tal-awtur fix-xogħliljet muzikali vestit fis-socjeta` attrici l-istess socjeta` attrici soffriet dan konsiderevoli, senjatament in-nuqqas ta' hlas tar- "Royalties" lilha dovuti skond it-tariffi tagħha vigenti filwaqt il-perijodu kollu tat-trasgressjoni .

Illi nonostante illi s-socjeta` konvenuta kienet giet interpellata diversi drabi anke gudizzjarjament sabiex tottempera ruhha mal-ligi billi tapplika għal u tottjeni l-hrug tal-licenzja relativa l-istess socjeta` konvenuta baqghet għal kollox inadempjenti.

II. It-talbiet

Is-socjeta` attrici **talbet** ghaliex :-

1. *m'ghandux jigi ddikjarat u deciz minn dina l-Qorti illi s-socjeta` konvenuta ttrasgrediet id-drittijiet tal-awtur fix-xogħliljet muzikali vestiti fis-socjeta` attrici billi sa mill-31 ta' Ottubru 1994 u permezz ta' l-istazzjoni tar-radju tagħha li jgib l-isem "Super One Radio", liema*

stazzjon tar-radju jittrasmitti terrestrijalment minn Malta fuq il-frekwenza ta' 92.7 Mhz FM, xandret jew gieghlet lill hadd iehor ixandar f'Malta u għadha qiegħda xxandar jew iggieghel lill hadd iehor ixandar f'Malta, dawk l-istess xogħoljet muzikali – a rigward ta' liema xogħliljet is-socjeta` attrici tgawdi d-dritt esklusiv ghall-kontroll f'Malta tal-att tax-xandir skond il-ligi ;

2. m'għandhiex dina I-Qorti tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta` attrici bhal konsegwenza ta' din it-trasgressjoni da parti tas-socjeta` konvenuta tad-drittijiet tal-awtur fix-xogħliljet muzikali vestiti fis-socjeta` attrici ;

3. m'għandhiex is-socjeta` konvenuta tigi kkundannata minn dina I-Qorti sabiex thallas lis-socjeta` attrici dik is-somma li tigi hekk likwidatata in linea ta' danni sofferti mis-socjeta` attrici bhala konsegwenza ta' din it-trasgressjoni da parti tas-socjeta` konvenuta tad-drittijiet tal-awtur fix-xogħliljet muzikali vestiti fis-socjeta` attrici ; u

4. m'għandhiex is-socjeta` konvenuta tigi inibita milli ixxandar jew iggieghel lil hadd iehor ixandar dawk ix-xogħliljet kollha tutelati ossia 'Copyright' u kkontrollati mis-socjeta` attrici u dana sakemm ma tkunx applikat għal u ottjeniet l-hrug tal-licenzja relativa mingħand is-socjeta` attrici, u dana a bazi u ghall-finijiet tad-dispozizzjonijet tal- Att Dwar Id-Drittijiet ta' I-Awtur (Kap 196 tal-Ligijiet ta' Malta) taht il-pieni komminati mill-ligi ghall-hatjin ta' disprezz lejn I-awtorita' ta' Qorti għal kull eventwali infrazzjoni tal-ordni li jigi mogħti fuq dina d-domanda ;

Bl-ispejjeż kontra is-socjeta` konvenuta li giet ingjunta sabiex tidher għas-sabizzjoni.

III. L-eccezzjonijiet

Is-socjeta` konvenuta **eccepjet** :-

1. Fl-ewwel lok il-lis alibi pendens, billi l-istess talbiet attrici diga' jinsabu dedotti mill-istess socjeta` attrici kontra l-istess konvenuta fil-kawza fl-ismijiet "I-Avukat Kevin. F. Dingli noe versus Jimmy Magro et noe (Citaz. Nru. 1489/94 AJM) li tinsab pendent quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili ;

2. *Preliminarjament ukoll, is-socjeta` attrici għandha tiprova li l-persuna li ffirmat il-prokura rilaxxjata mill-Performing Rights Society Limited a favur tas-Socjeta` Dingli Co. International Ltd. (Dok.A) hi fil-fatt il-persuna guridikament idoneja skond l-istatut tal-istess Performing Rights Society Limited, biex fil-fatt tagħti tali mandat u fin-nuqqas l-eccepjenti għandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju ;*

3. *Preliminarjament ukoll s-socjeta` attrici nonime għandha tindika dettaljatamente liema xogħliljet qed tallega li tgawdi d-dritt esklussiv ghall-kontroll f' Malta u li xxandru mis-socjeta` eccepjenti ;*

4. *Illi fil-meritu t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għalhekk għandhom jigu michuda bl-ispejjez.*

IV. Is-sentenza parziali tal-Ewwel Qorti tat-12 ta' Ottubru 1999

Fit-12 ta' Ottubru 1999, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili tat-sentenza parziali fejn cahdet l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta` konvenuta, bl-ispejjez kontra tagħha.

V. Is-sentenza parziali tal-Ewwel Qorti tat-3 ta' Ottubru 2008

Fit-3 ta' Ottubru 2008, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili tat-sentenza parziali fejn laqghet l-ewwel talba attrici, u ddikjarat illi s-socjeta` konvenuta t-trasgrediet id-drittijiet tal-awtur fix-xogħliljet muzikali vestiti fis-socjeta` attrici, billi sa mill-31 ta' Ottubru 1994 u permezz ta' l-istazzjoni tar-radju tagħha li jgħib l-isem "Super One Radio", liema stazzjon tar-radju jit-trasmetti terrestrijalment minn Malta fuq il-frekwenza ta' 92.7 Mhz FM, xandret jew gieħġlet lil hadd iehor ixandar f' Malta u għadha qiegħda xxandar jew iggiegħel lil hadd iehor jxandar f' Malta, dawk l-istess xogħliljet muzikali li għar-rigward tagħhom is-socjeta` attrici tgawdi d-dritt esklusiv ghall-kontroll f' Malta tal-att tax-xandir skond il-ligi. L-ispejjez baqghu riservati ghall-gudizzju finali.

VI. Is-sentenza finali tal-Ewwel Qorti tal-15 ta' Lulju 2010

Fil-15 ta' Lulju 2010, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili tat-sentenza finali fejn kien deciz :-

Fid-dawl ta' dan kollu u b'referenza ghall-imsemmija sentenza tat-3 ta' Ottubru 2008 tiddeciedi billi fl-ewwel lok tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenuti u fit-tieni lok billi tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta` attrici bhala konsegwenza tat-trasgressjoni da parti tas-socjeta` konvenuta tad-drittijiet tal-awtur fix-xoghlijiet muzikali vestiti fis-socjeta` attrici fis-somma ta' hamsin elf disa' mijja u sittin euro (€50,960) u tikkundanna lis-socjeta` konvenuta thallas din is-somma lis-socjeta` attrici. Tinibixxi s-socjeta` konvenuta milli ixxandar jew iggieghel lil hadd iehor ixandar dawk ix-xoghlijiet kollha tutelati ossia 'copyright' u kkontrollati mis-socjeta` attrici u dana sakemm ma tottjeniex il-licenzja rellattiva minghand is-socjeta` attrici, u dan a bazi u għall-finijiet tad-dispozizzjoni tal-Att Dwar id-Drittijiet tal-Awtur (Kap 196 tal-Ligijiet ta' Malta) taht il-pieni komminati mill-ligi għall-hatjin ta' disprezz lejn l-awtorita' ta' Qorti għal kull eventwali infrazzjoni ta' din l-ordni. Spejjez kollha kontra s-socjeta` konvenuta ... Spejjez riservati għal gudizzju finali.

VII. L-appell

Is-socjeta` konvenuta appellat kemm mis-sentenza parpjali tat-3 ta' Ottubru 2008 kif ukoll minn dik finali tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili. Talbet ir-revoka u thassir taz-zewg sentenzi, l-akkoljiment tal-eccezzjonijiet tagħha u c-caħda tat-talbiet attrici, bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra s-socjeta` attrici.

VIII. Is-sentenza ta' din il-Qorti tat-28 ta' Frar 2014

L-appell kien deciz fit-28 ta' Frar 2014. Id-decide kien jghid hekk :-

... tiddisponi mill-appell imressaq mis-socjeta` konvenuta One Productions Ltd. billi tilqa' l-istess biss in parte, fis-sens li tichad l-appell in kwantu dirett kontra s-sentenza tat-3 ta' Ottubru 2008, u allura tikkonferma dik is-sentenza, izda tirriforma s-sentenza tal-15 ta' Lulju, 2010, fis-sens biss li tillikwida d-danni fl-ammont ta' €7000 (flok il-€50,960 likwidat mill-ewwel Qorti) u tikkonferma s-sentenza għall-bqija.

L-ispejjes tal-kawza marbuta mas-sentenza tal-ewwel Qorti tat-3 ta' Ottubru 2008, jithallsu mis-socjeta` konvenuta One Productions Ltd., filwaqt li l-ispejjez marbuta mas-sentenza tal-ewwel Qorti tal-15 ta' Lulju

2010, u ma' din is-sentenza ta' din il-Qorti jithallsu bin-nofs bejn il-partijiet.

IX. Ir-rikors ta' ritrattazzjoni

Is-socjeta` konvenuta pprezentat rikors fejn talbet it-thassir tas-sentenza ta' din il-Qorti tat-28 ta' Frar 2014 u t-trattazzjoni tal-appell mill-gdid ai termini tal-Art 811(e) tal-Kap 12. Talbet il-konferma tas-sentenzi tal-Ewwel Qorti tat-12 ta' Ottubru 1999, tat-3 ta' Ottubru 2008 u tal-15 ta' Lulju 2010. Talbet ic-cahda tal-appell tas-socjeta` konvenuta u tal-eccezzjonijiet tagħha, bl-ispejjez taz-zewg istanzi, u dawk tal-procedura ta' ritrattazzjoni kontra s-socjeta` konvenuta.

X. Ir-risposta tas-socjeta` konvenuta

Fir-risposta tagħha, is-socjeta` konvenuta ssottomettiet illi l-Qorti għandha tichad it-talba tas-socjeta` attrici għat-thassir tas-sentenza tat-28 ta' Frar 2014 u għat-trattazzjoni mill-gdid tal-appell, bl-ispejjez kontra s-socjeta` attrici.

XI. Is-sentenza ta' din il-Qorti tas-27 ta' April 2015

B'sentenza li tat fis-27 ta' April 2015, din il-Qorti hassret is-sentenza tagħha tat-28 ta' Frar 2014 u ordnat illi l-appell jinstema' mill-gdid bl-ispejjez jigu regolati skond is-sentenza finali.

XII. L-aggravji tal-appell

Fir-rikors ta' appell li pprezentat is-socjeta` konvenuta fit-2 ta' Awissu 2000 wara s-sentenza finali tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili tal-15 ta' Lulju 2010, is-socjeta` konvenuta indikat tliet aggravji :-

- a) illi s-socjeta` attrici naqset li turi li min għamlilha l-prokura kellu l-mandat mehtieg biex jagħmel dan ;
- b) illi naqset li tipprova skond il-ligi l-pretensjonijiet tagħha ;
- c) illi l-ammont likwidat mill-Qorti huwa eccessiv.

Fis-sentenza tagħha tat-28 ta' Frar 2014, din il-Qorti cahdet l-ewwel u t-tieni aggravji, laqghet it-tielet aggravju u llikwidat favur is-socjeta` attrici danni inferjuri għal dawk li llikwidat il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza tagħha tal-15 ta' Lulju 2010.

Fir-rikors tar-ritrattazzjoni, il-kap mis-sentenza tat-28 ta' Frar 2014 li kien attakkat mis-socjeta` attrici kien dak relativ għad-danni li kienu likwidati favur tagħha.

Bis-sentenza tas-27 ta' April 2015, thassret is-sentenza tat-28 ta' Frar 2014, u kien ornat is-smigh mill-gdid tal-appell, ghaliex il-Qorti accettat illi l-mod kif kienu likwidati d-danni fis-sentenza tat-28 ta' Frar 2014 kien raguni għal ritrattazzjoni skond l-Art 811(e) tal-Kap 12.

B'applikazzjoni tal-Art 813 tal-Kap 12, din il-Qorti, filwaqt illi qieghda tirriafferma l-kapi tas-sentenza tat-28 ta' Frar 2014 li ma gewx attakkati fir-rikors tar-ritrattazzjoni, qieghda tichad l-ewwel u t-tieni aggravji tas-socjeta` konvenuta, u sejra tghaddi biex tqis it-tielet aggravju.

XIII. It-tielet aggravju

Fis-sentenza tagħha tal-15 ta' Lulju, 2010, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili qalet hekk dwar il-quantum tad-danni :-

Is-socjeta` attrici, fin-nota tagħha tal-4 ta' Frar 2009 (fol.320), issottomettiet li d-danni minnha pretizi għas-snin in kwestjoni u cioè mill-1 ta' Jannar 1995 sal-31 ta' Dicembru 1998 jammontaw għal wieħed u ghoxrin elf tmien mijja u seba u sebghin liri maltin (Lm21,877) ekwivalenti għal hamsin elf disa' mijja u sittin euro (€50,960).

Dawn l-ammonti jirrizultaw gustifikati stante li huma ibbazati fuq it-tariffa li hi applikabbli (Dok.C) ghall-kaz in esami u liema tariffa għiet ukoll approvata mill-Awtorita` kompetenti. Inoltre l-ammont li gie applikat mis-socjeta` attrici għar-rigward tas-sena finanzarja 1995 hu gustifikat u dana tenut kont tac-cirkostanzi kollha partikolari tal-kaz li jirrizultaw f'dan ir-rigward. Gustament gie applikat skont ta' 15% fuq il-Gross Broadcasting Revenue, liema skont jirrifletti xi ammonti li setghu thallsu mis-socjeta` konvenuta lill-agenziji tar-reklamar.

Ghalhekk il-Prim' Awla tal-Qorti Civili llikwidat danni favur is-socjeta` attrici fl-ammont ta' €50,960.

Fir-rikors tal-appell, fil-qosor, is-socjeta` konvenuta rrilevat dwar il-quantum tad-danni illi t-tariffi ta' The Performing Right Society Limited ('PRS') [fol 56 – Dok C] qatt ma kienu approvati mill-Bord dwar id-Drittijiet ta' I-Awtur ('Bord') stabbilit skond il-Kap 196. Tghid illi ghalkemm is-socjeta` attrici attribwiet ksur da parti tagħha għas-snin ta' bejn I-1995 u I-1998, irrizultaw biss infrazzjonijiet għal perijodi partikolari matul I-1998. Issostni li d-danni li jsemmi I-Art 13(3) tal-Kap 196 għandhom jigu likwidati skond kif jipprevedi I-Art 1045 tal-Kap 16, u cioe` trid issir il-prova tat-telf effettiv. Skond is-socjeta` konvenuta, ma kenitx gustifikata l-pretensjoni tas-socjeta` attrici illi t-telf tagħhom jinhadem fuq it-'turnover' tas-socjeta` konvenuta billi r-radju kien jirrapreżenta biss 25% tat-'turnover' tas-socjeta` konvenuta. Is-socjeta` konvenuta tikkontendi li d-danni għandhom ikunu relatati mat-trasgressjoni specifika tax-xogħliljet partikolari, mhux fuq dawk ta' awturi ohra; b'hekk id-danni likwidati huma eccessivi ghaliex qegħdin jingħataw danni lil awturi li x-xogħliljet tagħhom ma kinux imxandra.

Fil-qosor, fir-risposta tagħha, is-socjeta` attrici tikkontendi li d-danni li kkomputat u li tagħhom talbet il-hlas kienu ppruvati u accettati mill-Ewwel Qorti. Fil-fehma tagħha, id-danni tagħha kif likwidati mill-Ewwel Qorti huma sorretti mill-gurisprudenza. Tirreferi għas-sentenza ta' din il-Qorti tat-30 ta' Novembru 2007 fil-kawza "**Dingli Co. International Ltd noe vs Smash Communications Ltd**".

Fis-sentenza tagħha *in rescindendo*, din il-Qorti sabet illi skond il-Kap 196, li hija l-ligi li tghodd għall-kawza tal-lum, huma t-tariffi tad-drittijiet li abbażi tagħhom is-socjeta` attrici bniet il-pretensjoni tagħha li kellhom japplikaw, mhux tariffi approvati preventivament mill-Bord. Din tal-ahhar hija materja li kienet introdotta fil-Kap 415.

Fis-sentenza tat-30 ta' Novembru 2007 fil-kawza "**Dingli Co. International Ltd noe vs Smash Communications Ltd**" din il-Qorti qalet hekk :-

"Is-socjeta` konvenuta qed titlob danni konsistenti fin-nuqqas ta' hlas tar-“Royalties” lilha dovuti skond it-Tariffi tagħha li kienu japplikaw fil-perjodu kollu tat-trasgressjoni (Dok B2 a fol 53). Id-danni reklamati mis-socjeta` attrici huma dovuti lilha billi d-drittijiet ta' awturi tas-siltiet muzikali gew mghoddi ja lis-socjeta` attrici.

“Fil-kaz in ezami stante li n-Net Broadcasting Revenue tas-socjeta` konvenuta ma jabizx is-somma ta’ Lm230,000 it-tariffa rilevanti hija dika ta’ 3% mahduma fuq l-istess NBR. Is-socjeta` konvenuta, jekk ma taqbilx mat-tariffa tas-socjeta` attrici, setghet tirrikorri quddiem il-Bord dwar id-Drittijiet ta’ l-Awtur sabiex titlob li tigi stabbilita t-tariffa xierqa skond il-ligi.

“Is-socjeta` konvenuta qed tissottometti li l-istazzjon Smash Radio ma jxandarx muzika biss u anke jekk ixandar aktar min-nofs bhala muzika, ma jfissirx li l-muzika kollha hija koperta bid-drittijiet ta’ l-awtur protetti mis-socjeta` attrici. Ghalhekk huma jissottomettu li t-tariffa għandha tapplika billi tikkunsidra nofs id-dħul ta’ dan l-istazzjon.

“Il-Qorti ma taqbilx ma’ dak sottomess billi l-bazi tal-kalkolu għad-drittijiet tas-socjeta` attrici huwa li n-Net Broadcasting Revenue is calculated as 85% of the gross revenue from broadcasting, li fuqu hemm tariffa tad-drittijiet tagħha ta’ 3%. Is-socjeta` attrici mhux qed tipprendi 85% tar-revenue tas-socjeta` konvenuta imma 3% fuq dan il-broadcasting revenue. Diga’ gie indikat x’kellha tagħmel is-socjeta` konvenuta meta ma qablitx ma’ dina t-tariffa.

“Is-socjeta` attrici qed titlob dawn id-danni a tenur ta’ l-artikolu 13 tal-Kap 196 billi t-trasgressjonijiet kienu gravi u kontinwi mentri l-penali prevista fl-artikolu 13(3) hija wahda rrizorja.”

Din il-Qorti rat u qieset il-provi li tressqu quddiem l-Ewwel Qorti mizzewg partijiet. Rat ukoll in-nota li pprezentat is-socjeta` attrici quddiem l-Ewwel Qorti fl-4 ta’ Frar 2000 a fol 320 sa 322 tal-process. Huwa evidenti illi meta s-socjeta` attrici kkwantifikat it-talba tagħha, hija mxiet fuq il-linji traccjati minn din il-Qorti fis-sentenza **“Dingli Co. International Ltd noe vs Smash Communications Ltd”** (op. cit.). Waqt it-trattazzjoni orali tal-kawza fl-istadju *in rescissorio*, is-socjeta` konvenuta għamlet l-argument li din il-Qorti m'għandhiex toqghod fuq is-sentenza **“Dingli Co. International Ltd noe vs Smash Communications Ltd”** billi din ma tikkostitwix precedent. Ghalkemm fl-ordinament guridiku tagħna, ma hemmx *the rule of precedent* li huwa viginti fil-gurisprudenza ingliza, fl-istess waqt Qorti tat-Tieni Istanza bhal ma hija din tal-lum ma għandhiex tiddipartixxi minn gurisprudenza tagħha stess jekk mhux għal ragunijiet gravi u serji li jwassluha biex tagħmel pass ta’ dik ix-xorta, u dejjem jekk hekk tirrikjedi l-amministrazzjoni tal-gustizzja. Hija tal-fehma konsiderata ta’ din il-Qorti illi l-kriterji li fuqhom l-Ewwel Qorti għamlet il-kwantifikazzjoni kienu dawk applikabbli fil-qasam u fondati fuq provi akkwiziti. Għalhekk din il-Qorti ma tarax ragunijiet hekk determinanti li bihom għandha tiddisturba d-diskrezzjoni ezercitata mill-Ewwel Qorti.

Decide

Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qieghda tichad l-appell tas-socjeta` konvenuta dirett kontra s-sentenzi tat-3 ta' Ottubru 2008 u tal-15 ta' Lulju 2010, u ghalhekk qieghda tikkonfermahom it-tnejn.

L-ispejjez relatati mas-sentenza tat-3 ta' Ottubru 2008 għandhom jithallsu mis-socjeta` konvenuta.

L-ispejjez relatati mas-sentenza tal-15 ta' Lulju 2010 għandhom jibqghu kif decizi mill-Ewwel Qorti.

L-ispejjez ta' dan l-appell għandhom jithallsu wkoll mis-socjeta` konvenuta.

L-ispejjez tas-sentenza ta' din il-Qorti tat-28 ta' Frar 2014 dawk tas-sentenza ta' din il-Qorti tas-27 ta' April 2015 għandhom jithallsu mis-socjeta` konvenuta.

GIANNINO CARUANA DEMAJO
AGENT PRESIDENT

NOEL CUSCHIERI
Imhallef

JOSEPH ZAMMIT MCKEON
Imhallef

Deputat Registratur
mb